

Vergaderjaar 2007–2008

29 689

Herziening Zorgstelsel

Nr. 184

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 april 2008

In mijn brief van 22 december 2006¹ heb ik u geïnformeerd over de toenmalige stand van zaken met betrekking tot de borging van de uitvoering van de risicovereeniging. Ik heb u toen aangegeven welke stappen door het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) gezet zouden worden om de kwaliteit van de uitvoering beter te waarborgen. Het CVZ heeft mij periodiek over de voortgang van de kwaliteitsverbetering van de uitvoering van de risicovereeniging geïnformeerd. Zorgverzekeraars Nederland (ZN) heeft mij op 12 november een brief² gestuurd waarin onder andere de zorg uitgesproken wordt over de onzekerheden in de informatieverstrekking over de (voorlopige) afrekening 2006 van de Zorgverzekeringswet. U vindt mijn antwoordbrief aan ZN als bijlage bij deze brief³. Ik wil u informeren over de stappen die door het CVZ gezet zijn in het kader van de borging van de uitvoering van de risicovereeniging door het CVZ. Eerst breng ik u op de hoogte van een aantal acties die moeten leiden tot een verbreding van de kennis over de risicovereeniging.

1. Kennisverbreding risicovereeniging

Sinds de invoering van de Zorgverzekeringswet (Zvw) staat de risicovereeniging sterk in de belangstelling. De risicovereeniging is essentieel voor een goed werkende zorgverzekeraarsmarkt, waar de verzekeraars om de gunst van de verzekerden dingen vanuit een min of meer gelijke financiële uitgangspositie. De ex-ante vormgeving van de risicovereeniging prikkelt zorgverzekeraars bovendien tot een doelmatige zorginkoop. Maar ook in dossiers als prikkels voor substitutie van tweede naar eerste lijn of preventie wordt de risicovereeniging nadrukkelijk genoemd. Hierdoor krijg ik veel vragen over het doel, de opzet en de vormgeving van het risicovereenigingssysteem. Het valt ook op dat in veel discussies de risicovereeniging niet juist wordt geïnterpreteerd of gebruikt. Om de kennis over het risicovereenigingssysteem breed te kunnen delen heb ik opdracht gegeven een uitgebreide beschrijving te maken van het risicovereenigingssysteem. In de beschrijving is aandacht gegeven aan het doel, de vormge-

¹ Kamerstukken II 2006/07, 29 689, nr. 127.

² Van deze brief met kenmerk BDIR 20070017 is aan de Tweede Kamer een afschrift gestuurd.

³ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

ving en de werking van het risicovereveningssysteem. De samenvatting¹ van deze beschrijving heeft u in december 2007 van mij ontvangen. De beschrijving is ook via internet beschikbaar. Omdat ik veel vragen krijg vanuit het buitenland is de samenvatting binnenkort beschikbaar in het Engels en het Duits. Overigens blijkt mij, uit buitenlandse contacten, dat ons systeem van risicoverevening internationaal hoog in aanzien staat.

Verdere kennisverbreding probeer ik te bewerkstelligen door te werken aan een zo transparant mogelijke besluitvorming over de risicoverevening. Ik heb verschillende overleggrems opnieuw ingericht en verantwoordelijkheden helder gemaakt. Voorts werk ik aan een herziene opzet van de ministeriële regeling waarin elk jaar de vormgeving van het risicovereveningssysteem is vastgelegd. De herziene opzet moet leiden tot een meer toegankelijke en meer leesbare regeling. Tevens moet inzichtelijk worden welke wijzigingen ik in het betreffende jaar heb doorgevoerd en waarom.

De vormgeving van de risicoverevening valt en staat bij de beschikbaarheid van gegevens over verzekerdenkenmerken en over kosten voor alle Zvw-verzekerden. Naast deze gegevens van zorgverzekeraars maak ik gebruik van gegevens van de Belastingdienst en het UWV. Deze gegevens worden versleuteld. Hiermee wordt voorkomen dat gegevens naar personen kunnen worden teruggekoppeld. Ook in het gebruik van gegevens wil ik transparant zijn. Ik heb daarom PricewaterhouseCoopers (PwC) opdracht gegeven een beschrijving te maken van de te gebruiken gegevens bij het onderzoek risicoverevening van de Zvw en van de wijze waarop de gegevens kunnen worden beheerd. In dit onderzoek worden alle gegevensstromen in kaart gebracht en wordt beschreven op welke manier bestaande gegevensbestanden gebruikt worden in het onderzoeksprogramma. Verder worden de mogelijkheden van verwerking en beheer van onderzoeksgegevens in de toekomst in een aantal modellen geschetst. Dit onderzoek vergroot de transparantie op het terrein van het onderzoek risicoverevening. Daarnaast streef ik er naar om de onderzoeksgegevens zodanig te laten beheren dat binnen randvoorwaarden verschillende onderzoeksbureaus onderzoek kunnen verrichten naar het risicovereveningssysteem. Ondanks de complexiteit van de risicoverevening en alle gegevensstromen die daarbij een rol spelen ben ik optimistisch over de vergroting van de transparantie, waarmee ik kennisverbreding faciliteer.

In het kader van het governance arrangement, dat ik met het CVZ gesloten heb, is samen met het CVZ een informatiestatuut ontwikkeld. In dit statuut wordt de wederzijdse verantwoordelijkheid met betrekking tot de informatie uitwisseling geregeld. Het betreft informatie over de budgetcyclus, subsidieregelingen, exploitatie-uitkomsten en de jaarrekeningen fondsen en informatie over de risicoverevening. Door deze wederzijdse informatie uitwisseling tussen het ministerie van VWS en het CVZ, ontstaat er een goede kwantitatieve basis voor beleidsontwikkeling en beleidsevaluatie van het systeem van risicoverevening van de Zorgverzekeringswet. Daarnaast heb ik met het CVZ een traject doorlopen om te komen tot een zo goed mogelijke financiële verantwoording van het CVZ in het financieel jaarverslag Fondsen. Daar de vereveningsbijdrage de grootste financiële stroom uit het zorgverzekeringsfonds is, zal de verantwoordingsinformatie over de uitvoering van de risicoverevening de komende jaren nog verder vormgegeven worden.

¹ Kamerstukken II 2007/08, 29 689, nr. 168.

2. Borging van de uitvoering van de risicoverevening

De uitvoering van de risicoverevening is neergelegd bij het CVZ. In december 2006¹ heb ik u op de hoogte gesteld van een aantal voorname-ns van het CVZ over de uitvoering van de risicoverevening. In 2007 is een aantal van de voornemens door het CVZ omgezet in acties.

Ik hecht groot belang aan een juiste uitvoering van de risicoverevening, met de risicoverevening zijn grote financiële en maatschappelijke belangen gemoeid. Het is bovendien een complex proces. Daarom heb ik het CVZ vanaf 2007 extra middelen ter beschikking gesteld voor capaciteitsuitbreiding en investering in personeel. Dit heeft geresulteerd in een capaciteitsuitbreiding met ruim 3 fte's. Het CVZ heeft hiermee een toereikende capaciteit beschikbaar voor de reguliere uitvoering van de risicoverevening van de Zvw.

Het CVZ heeft geïnvesteerd in een nieuwe software omgeving. Deze nieuwe software omgeving biedt mogelijkheden om de interne processen fundamenteel te verbeteren. Doordat de programmatuur nu modulair opgezet wordt, kan een flexibele en robuuste werkomgeving gecreëerd worden, waardoor jaarlijkse wijzigingen snel doorgevoerd kunnen worden. Het CVZ heeft aangegeven in 2007 een start te hebben gemaakt met dit systeem en verwacht het systeem de komende jaren verder te ontwikkelen.

Daarnaast heeft het CVZ het afgelopen jaar een beter onderscheid aangebracht tussen de uitvoering van de risicoverevening enerzijds en de product vernieuwing en kwaliteitsverbetering anderzijds. Door een scheiding van ontwikkeling en uitvoering kunnen beide aspecten voldoende aandacht krijgen, ook sluit de tweedeling goed aan bij de modulaire opzet van de software. Ook zijn interne procedures beschreven, gestandaardiseerd en geoptimaliseerd. Hiermee is een basis gelegd voor een integrale beschrijving van het totale uitvoeringsproces.

Voor de uitvoering van de risicoverevening is de aanlevering van gegevens door zorgverzekeraars essentieel. Het CVZ kan de vereveningsbijdragen alleen correct en tijdig vaststellen indien de zorgverzekeraars de gegevens volledig en op tijd bij het CVZ aanleveren. Om helderheid te verstrekken op dit punt heeft het CVZ een nieuwe beleidslijn gegevensaanlevering geformuleerd, in deze beleidslijn is het belang van goede en tijdige gegevensaanlevering beschreven, en geeft het CVZ aan wat de sancties zijn bij onjuiste of niet tijdige aanlevering van de gegevens. Het CVZ heeft op 19 september 2007 de zorgverzekeraars per brief over deze beleidslijn geïnformeerd.

Bij de risicoverevening maakt het CVZ gebruik van gegevens op persoonsniveau, afkomstig van zorgverzekeraars, UWV en de Belastingdienst. Van essentieel belang voor de risicoverevening is dat de gegevens uit verschillende bronnen of uit verschillende jaren, betrekking hebbend op dezelfde persoon, moeten kunnen worden gekoppeld. Het is echter niet nodig te weten om wie het precies gaat, daarom wordt pseudonimisering toegepast. Het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) stelt strenge eisen aan pseudonimisering. Ik heb de Stichting Informatievoorziening Zorg (SIVZ) in 2005 en 2006 opdracht gegeven te onderzoeken hoe pseudonimisering van persoonsgegevens bij de risicoverevening, binnen de voorwaarden van het CBP, mogelijk gemaakt kan worden. In 2007 heeft een onafhankelijke derde partij geconcludeerd dat de ontwikkelde techniek voldoet aan de voorwaarden van het CBP. Daarmee kan risicoverevening door het CVZ worden uitgevoerd met maximale bescherming van de privacy van verzekerden.

¹ Kamerstukken II 2006/07, 29 689, nr. 127.

Om de transparantie van het uitvoeringsproces van de risicoverevening te vergroten, heeft het CVZ aan onderzoekers van PricewaterhouseCoopers (PwC) gevraagd om, in aanvulling op het rapport¹ «Beschrijving besluitvormingsproces risicoverevening Zorgverzekeringswet» een procesbeschrijving van de uitvoering van de risicoverevening op te stellen en de uitvoering kritisch door te lichten. Dit heeft geresulteerd in een rapportage waarin naast de procesbeschrijving van de uitvoering van de risicoverevening ook aanbevelingen voor verbetering van dit proces worden gedaan. De belangrijkste aanbevelingen uit het rapport betreffen een gedetailleerde integrale beschrijving van het uitvoeringsproces, verbetering van de uitvoering en zichtbaarheid van controlemaatregelen, en verbetering van de kwaliteit van de gegevenslevering. De aanbevelingen van PwC sluiten aan bij de reeds door het CVZ ingezette verbeteringen.

3. Voorschotten vereveningsbijdragen 2008

De inspanningen van het CVZ hebben geleid tot een goed verlopen proces tot vaststelling van de vereveningsbijdrage voor 2008. In oktober heeft het CVZ de verzekeraars beschikkingen verleend in het kader van de ex-ante vereveningsbijdrage 2008. Tijdens een goed bezochte voorlichtingsbijeenkomst voor verzekeraars heeft het CVZ op 18 december 2007 toelichting gegeven op de totstandkoming van de ex-ante vereveningsbijdrage 2008.

4. Afsluitend

Ook in 2008 zal de druk op het CVZ onverminderd hoog blijven, dit komt door incidentele zaken zoals de afwikkeling van de overdekkingsproblematiek van ziekenhuizen. Ook de afwikkeling van de Ziekenfondswet (Zfw) draagt bij aan de druk op het CVZ. Tenslotte zal het CVZ in 2008 het verbeterproject voortzetten, dat traject leidt tot een transparante en goed geborgde uitvoering van de Zvw. Een ambitieus project dat uitgevoerd moet worden in een toch al druk jaar.

Tenslotte wil ik terugkomen op de brief die ZN mij onlangs gestuurd heeft. In deze brief toont ZN begrip voor de omstandigheden waaronder het CVZ de risicoverevening moet uitvoeren en spreekt ZN tevens haar zorg uit over de onzekere omstandigheden waaronder zorgverzekeraars hun beleid moeten vaststellen. Ik heb begrip voor die zorg, maar ik heb ook vertrouwen in de uitvoering door het CVZ.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
A. Klink

¹ Bijlage bij Kamerstukken II 2006/07, 30 918, nr. 8.